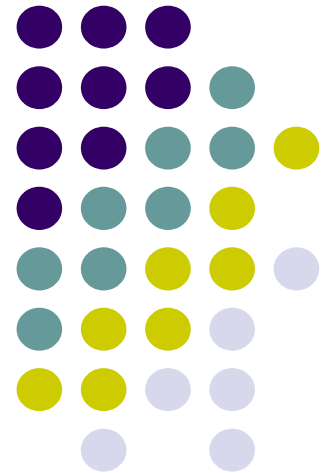

3.- WEB ORRIALDE DINAMIKOAK ESKEMAK

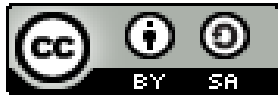
27380 ZERBITZU TELEMATIKO AURRERATUAK
Telekomunikazio Teknologiako Ingeniaritza Gradua, 3. maila

2023-2024

Egileak: Maider Huarte Arrayago, Gorka Prieto Agujeta

2023-2024 ZTA 3 WEB ORRIALDE DINAMIKOAK - ESKEMAK.odp

Copyright © 2013-2024 Maider Huarte Arrayago, Gorka Prieto Agujeta

2023-2024 ZTA 3 WEB ORRIALDE DINAMIKOAK - ESKEMAK.odp lana, Maider Huartek eta Gorka Prietok eginia, Creative Commons-en Attribution-Share Alike 3.0 Unported License baimenaren menpe dago. Baimen horren keria bat ikusteko, <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/> webgunea bisitatu edo gutun bat bidali ondoko helbidera: Creative Commons, 171 2nd Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.

2023-2024 ZTA 3 WEB ORRIALDE DINAMIKOAK - ESKEMAK.odp by Maider Huarte and Gorka Prieto is licensed under a Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/> or, send a letter to Creative Commons, 171 2nd Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

- 1.- SARRERA
- 2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING
- 3.- SERVER-SIDE SCRIPTING
- 4.- DISEINURAKO PATROIAK
ERREFERENTZIAK

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

1.- SARRERA

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

4.- DISEINURAKO PATROIAK
ERREFERENTZIAK

1.- SARRERA

- Web orrialdeak

- Definizioa Informazioa formatu elektronikaon duen dokumentua.
WWW zerbitzura egokituta web nabigatzaiile batez bistaratzeko

- Estatikoak vs dinamikoak

- Estatikoak: HTML

- Dinamikoak

- Client-side: DHTML
 - Server-side: CGI, Servlets,...

-Edukia aldakorra, ezaugarri batzuen arabera -Elkarrekin batera

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

1.- SARRERA

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.1.- Sarrera

2.2.- DHTML

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

4.- DISEINURAKO PATROIAK

ERREFERENTZIAK

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.1.- Sarrera

- Definizioa Web nabigatzaileak exekutatutako dinamismoa, deskargatutako orrialdean zehaztutako gertaeren arabera.
- DHTML: Osagaiak
 - HTML
 - CSS
 - Javascript
 - DOM

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

1.- SARRERA

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.1.- Sarrera

2.2.- DHTML

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

4.- DISEINURAKO PATROIAK

ERREFERENTZIAK

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- HTML: bezeroarekin dinamismoa eragiteko elementuak
 - HTML gertaerak
 - Erabiltzailearekiko interaktibitatea ahalbidetzen du Zerbait gertatzean: script funtzio bat exekutatzen da.
 - Zenbait HTML elementuetarako atributuak: *gertaeraAtributua="scriptFuntzioreaDeia"*
 - Leihoko gertaerak (<body>): **onload, onunload,...**
 - Formularioko (eta barneko elementuetako) gertaerak: **onsubmit, onblur/onfocus, onchange, onselect,...**
 - Teklatuko gertaerak: **onkeydown, onkeyup, onkeypress**
 - Saguko gertaerak: **onclick,...**
 - DHTML estandarrerako HTML elementuak
 - CSS
 - **<style type="text/css">...</style>**
 - **<link>**
 - Script kodeak
 - **<script>...</script>**
 - **<noscript>...</noscript>**

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- CSS
 - DHTML estandarraren osagarrietako bat da
 - Ez du dinamismorik sartzen orrialdeetan
 - Orrialdeen itxura errazago kudeatzeko

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- JavaScript
 - Definizioa
 - JS kodeen kokapena
 - HTML barruan sartzea
 - `<script>...</script>`
 - `<noscript>...</noscript>`
 - .js fitxategia: `<script src="fitxategia.js"></script>`
 - Exekuzioa
 - JS sententziak
 - Funtzioak

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- JavaScript

- Sintaxia

- Iruzkinak: *//Iruzkina, /* Iruzkina */*

- Sententziak: ;

- Funtzioak

```
function izena(argumentuak) {  
    Sententziak  
}
```

- Aldagaiak eta datu-motak

- Deklarazioa: **var** *izena*;

- Deklarazioa+hasieratzea: **var** *izena=balioa*;

- Esparruak: lokala vs globala

- Eragileak: esleipena (=), aritmetikoak (+, -, ...), alderatzea (>, >=, ...), logikoak (&&, ...)

- Baldintzazko sententziak: **if**, **switch**

- Sententzia errepikakorrak: **for**, **while**

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

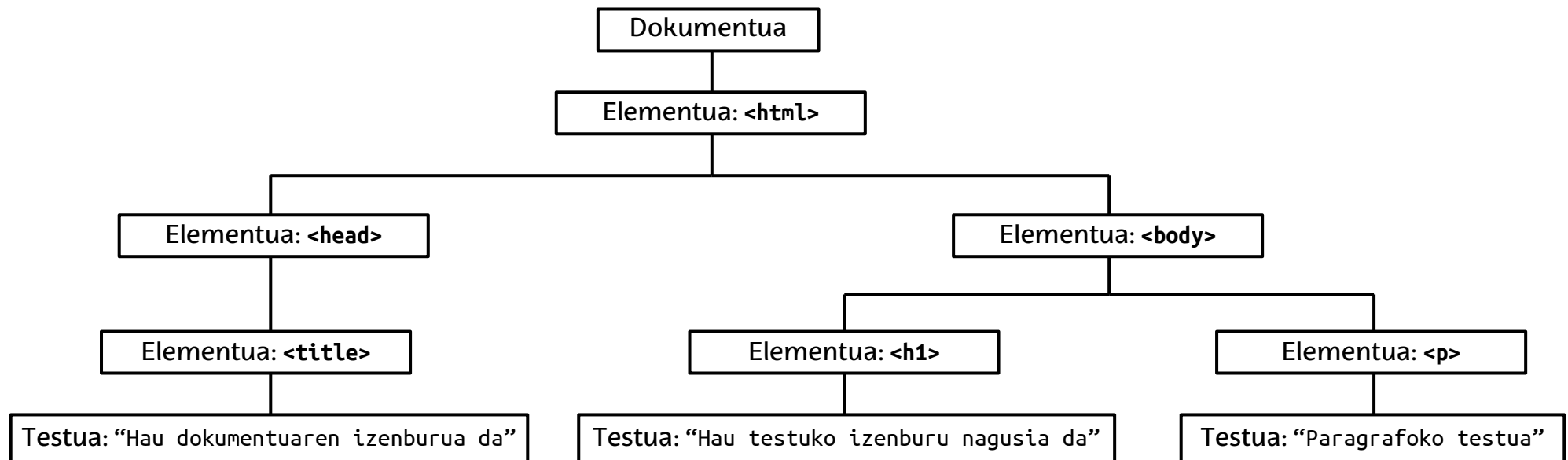
- JavaScript
 - Sintaxia
 - Objektuak
 - Eremuak
 - Propietateak: balioak
 - Metodoak: funtzioak
 - Jadanik definitutako objektuak
 - `String`, `Number`, `Array`, `Math`
 - `window`: `alert()`, `confirm()`, `prompt()`, `open()`, `close()`
 - Eremuak erabiltzeko: `.` eragilea
 - Objektuak sortzea: objektuaren definizioa, `new` eragilea
 - Hauek izan ezik: `String`, `Number`
 - Erroreak: `throw`, `try`, `catch`

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- DOM
 - Definizioa
 - Elementu eta edukien egitura hierarkikoa: nodoen zuhaitza

- Client-side scripting moduko lengoaiei, nodoak erabiltzea ahalbidetzeko

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- DOM
 - JSen jadanik definitutako DOM objektuak
 - **node**: edozein nodorentzat
 - Propietateak: **nodeName**, **childNodes**
 - Metodoak: **appendChild()**, **replaceChild()**, **removeChild()**
 - **document**: erro-nodoa, ez dauka amarik. **node** objektuko guztia +
 - Propietateak: **body**, **forms**, **images**, **title**, ...
 - Metodoak: **getElementById()**, **getElementsByTagName()**, **createElement()**, **renameNode()**, **open()**, **write()**, **close()**,...
 - **element**: edozein HTML elementurako. **node** objektuko guztia +
 - Propietateak: **id**, **innerHTML**, **tagName**,...
 - Metodoak: **getAttribute()**, **setAttribute()**,...

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- DOM
 - JSen jadanik definitutako DOM objektuak
 - **body: node** eta **element** objektuetako guztia +
 - Propietateak: **background, bgColor, onload,...**
 - Metodoak: -
 - **form: node** eta **element** objektuetako guztia +
 - Propietateak: **name, action, method, target, length,...**
 - Metodoak: **reset(), submit()**
 - **checkbox: node** eta **element** objektuetako guztia +
 - Propietateak: **checked, disabled, name, value,...**
 - Metodoak: -
 - **image, link, table: node** eta **element** objektuetako guztia +
 - **style: CSS** estiloekin lan egiteko

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- JAVASCRIPT+DOM ADIBIDEAK

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<script>
function agurraBistaratu() {
    var e1=prompt("Nor zara?");
    document.getElementById("demo").innerHTML="Kaixo "+e1+"! hau da une honetako data eta ordua: "+Date();
}
</script>
</head>
<body>
    <h1>ZTA 2023-2024: Nire lehenengo JavaScript kodea duen orrialdea</h1>
    <p id="demo" >Erantzun galdera eta hemen agurtuko zaitut...</p>
    <button type="button" onclick="agurraBistaratu()">Ikusi agurra</button>
</body>
</html>
```



```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<script>
function kontuzWrite() {
    document.open();
    document.write("SUNTSIKETAAAA!!!!");
    document.close();
}
</script>
</head>
<body>
    <h1>ZTA 2023-2024: Nire bigarren JavaScript</h1>
    <p id="demo">Hau paragrafo bat da ere.</p>
    <button type="button" onclick="kontuzWrite()">Saiatu document.write</button>
</body>
</html>
```

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- JAVASCRIPT+DOM ADIBIDEAK


```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<script>
function aldatuNodoak() {
    var ps=document.getElementsByTagName("p");
    ps[0].innerHTML+=" ";
    var subp0=document.createElement("strong");
    subp0.innerHTML="Hau paragrafoaren amaierako testu garrantzitsua da";
    ps[0].appendChild(subp0);

    var ns=document.body.childNodes;
    document.body.removeChild(ns[5]);
    document.body.removeChild(ns[4]);
}

function aldatuEstiloa() {
    var p1=document.getElementById("p1");
    p1.style.backgroundColor="red";
}
</script>

</head>
<body>
    <h1>ZTA 2023-2024: HAU DOKUMENTUKO LEHENENGO IZENBURUA DA</h1>
    <p id="p1">Hau dokumentuko lehenengo paragrafoa da</p>
    <h2>HAU DOKUMENTUKO LEHENENGO IZENBURUKO LEHENENGO AZPI-IZENBURUA DA</h2>
    <p>Hau dokumentuko bigarren paragrafoa da</p>
    <p>Hau dokumentuko hirugarren paragrafoa da</p>

    <button type="button" onclick="aldatuNodoak()">Aldatu paragrafoak</button>
    <button type="button" onclick="aldatuEstiloa()">Aldatu atzealdea</button>

</body>
</html>
```

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

2.2.- DHTML

- JAVASCRIPT+DOM ADIBIDEAK

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<script>
function egiaztatuFormularioa() {
    var e=true;
    var o=document.getElementById("i1").value;
    var m=document.getElementById("i2").value;

    if(o==null||o==" "|o<0||o>23||m==null||m==" "|m<0||m>59) {
        alert("Ordua ez da baliozkoa");
        document.getElementById("i1").value="";
        document.getElementById("i2").value="";
        e=false;
    }
    else
        alert("Ordua egokia da");
    return e;
}
</script>
</head>
<body>
    <h1>ZTA 2023-2024: Nire laugarren JavaScript, formularioak egiaztatze</h1>
    <form action="DatuakProzesatukoDituenURL" onsubmit="return egiaztatuFormularioa()" method="post">
        Sar ezazu ordua <br>
        <input id="i1" type="text" name="ordua" maxlength="2" pattern="\d{2}" placeholder="oo">
        :
        <input id="i2" type="text" name="min"   maxlength="2" pattern="\d{2}" placeholder="mm">
        <br>
        <input type="submit" value="BIDALI">
    </form>
</body>
</html>
```

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

1.- SARRERA

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.1.- Sarrera

3.2.- Servlet

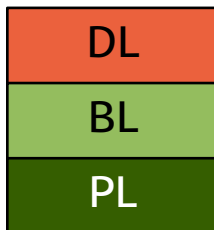
4.- DISEINURAKO PATROIAK

ERREFERENTZIAK

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.1.- Sarrera

- Exekuzio ingurunea
 - Web zerbitzaria+CGI: Apache, CGI moduluarekin
 - Web zerbitzaria+Aplikazio Zerbitzarirako connector+Aplikazio Zerbitzaria: Apache zerbitzaria Tomcat-ekin
 - Aplikazioen Zerbitzaria bakarrik
 - Tomcat
 - Glassfish
 - Jboss/Wildfly
 - Jetty
 - Multitier arkitekturak: DB
- Bezeroak
 - Nabigatzaileak
 - Neurrira egindakoa
- Inplementazioak: 3 mailetako arkitekturak
 - Data Access Layer
 - Business Layer
 - Presentation Layer

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

1.- SARRERA

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.1.- Sarrera

3.2.- Servlet

4.- DISEINURAKO PATROIAK

ERREFERENTZIAK

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- Aurretik berdinerako bazegoen CGI ordezkatzeko Java proposamena
 - Eraginkortasuna
 - Komenigarritasuna
 - Ahalmena
 - Eramangarritasuna
- Servleten Java hierarkia
 - `javax.servlet.Servlet`

`java.lang.Object`

↳ `javax.servlet.GenericServlet` (abstract): `javax.servlet.Servlet`, ...

↳ `javax.servlet.http.HttpServlet` (abstract)

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- HTTPrako servlet baten oinarritzko egitura

```
import java.io.IOException;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.HttpServlet;
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;
```

HTTPrako servlet baten oinarritzko egitura

```
@WebServlet("/ServletIzena")
public class ServletIzena extends HttpServlet {
    private static final long serialVersionUID = 1L;
    //Beste atributuak

    public ServletIzena() {
    }

    ...//Beste eraikitzaileak

    protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        //GET moduko HTTP-request eskaerari erantzuteko exekutatu beharreko kodea
    }

    protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        //POST moduko HTTP-request eskaerari erantzuteko exekutatu beharreko kodea
    }

    //Beste metodoak, berriak edo heredatuak (doHead,...)
}
```

- Gaur egun, edozein programaziorako IDE berrik txantiloiak eskaintzen ditu

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- HTTPrako servlet baten oinarrizko egitura
 - Zerbitzu-metodoen parametroak: `doXXX(...)`
 - **request**: HTTP-request mezuko informazioa
 - `.getMethod()`
 - `.getHeader("HTTPgoiburua")`
 - Erabiltzailearen datuak (adibidez, formularioan sartuak)
 - `.getParameter("datuName")`
 - `.getParameterValues("multzoName")`
 - ...

```
Metodoa path_edo_URL HTTP_bertsioa
Goiburu1:balio1
Goiburu2:balio2
...
Lerro_hutsa
Mezuaren_gorputza                HTTP-request
```

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- HTTPrako servlet baten oinarrizko egitura
 - Zerbitzu-metodoen parametroak: `doXXX(...)`
 - **response**: HTTP-response mezurako informazioa
 - HTTP-response mezuan gorputzik egongo bada DERRIGORREZKOA
 - HTML kodea
 - `PrintWriter` objektuan idatzi
 - `response.getWriter()`
 - Fitxategi bitarra
 - `ServletOutputStream` objektuan idatzi
 - `response.getOutputStream()`
 - AUKERAZKOA
 - HTTP-response mezuaren 1. lerroko eremuak
 - HTTP-response mezuaren goiburuak:
`.setContentType("mime"), .addCookie(...),...`

```
HTTP_bertsioa Kodea Azalpena
Goiburu1:balio1
Goiburu2:balio2
...
lerro_hutsa
Mezuaren_gorputza:_adib_HTML_kodea
HTTP-response
```

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- HTTPrako servlet baten oinarrizko egitura
 - Zerbitzu-metodo baten eskema orokorra
 - 1: HTTP-request mezutik informazioa atera
 - 2: Kanpoko baliabideak atzitu
 - 3: Datu eta baliabide guztiekin lan egin
 - 4: HTTP-response mezurako idatzi: ordenean
 - HTTP-response mezuaren goiburuak
 - HTTP-response mezuaren gorputza
 - Dagokion stream objektua ireki: HTML kodea edo bitarra
 - *Stream* objektuarekin idatzi
 - Erabilitako *stream* objektua itxi

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: HTTP-request mezuan jasotako informazioaz arduratu gabe, HTML kodea sortzen

```
package pl;

//import lerroak

@WebServlet("/KaixoWWWServlet")
public class KaixoWWWServlet extends HttpServlet {
    private static final long serialVersionUID = 1L;

    protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {

        response.setContentType("text/html");
        PrintWriter out = response.getWriter();

        out.println("<!DOCTYPE html>");
        out.println("<html>");
        out.println("<head>");
        out.println("<title>Kaixo WWW</title>");
        out.println("</head>");
        out.println("<body>");
        out.println("<h1>Hello WWW</h1>");
        out.println("</body>");
        out.println("</html>");

        return;
    }

    protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        doGet(request,response);
        return;
    }
}
```

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Servlet sinplea, klase laguntzaile (POJO) batekin hobetua

Modularitatearekin hobetutako Servlet sinplea: pl.KaixoHTMLServlet.java

```
package pl;

//import lerroak

@WebServlet("/KaixoHTMLServlet")
public class KaixoHTMLServlet extends HttpServlet {

    private static final long serialVersionUID = 1L;

    protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {

        response.setContentType("text/html");

        PrintWriter out = response.getWriter();
        out.println(TxantiloiaPOJO.HASIERA);
        out.println(TxantiloiaPOJO.headTitle("KaixoWWW_MOD"));
        out.println("<body>");
        out.println("<h1>KAIXO MUNDU MODULARRA!!!!</h1>");
        out.println(TxantiloiaPOJO.AMAIERA);
        out.close();

        return;
    }

    protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        doGet(request,response);

        return;
    }
}
```

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Servlet sinplea, klase laguntzaile (POJO) batekin hobetua

```
package pl;  
  
public class TxantiloiaPOJO {  
  
    public static final String HASIERA = "<!DOCTYPE html>\n<html>";  
  
    public static String headTitle(String tit) {  
        String s="<head>";  
        s+="\n<title>" + tit + "</title>";  
        s+="\n</head>";  
  
        return s;  
    }  
  
    public static final String AMAIERA = "</body>\n</html>";  
  
}
```

HTML koderako POJO klasea: pl.TxantiloiaPOJO.java

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Web Aplikazio sinplea, Servlet eta klase laguntzaileekin (POJO)

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title>Aplikazio aritmetikoaren hasierako orrialdea</title>
<link rel="stylesheet" type="text/css" href="aplikAritEstiloak.css">
</head>
<body>
<h1>Sar itzazu beharrezko datuak</h1>
<form method="post" action="FormularioaJasoEtaEmitzaSortzekoServlet">
  <p>
    <input type="number" name="er1" maxlength="2" size="12" placeholder="1. eragigai">
    <select name="er">
      <option value="+">+</option>
      <option value="-">-</option>
      <option value="*">*</option>
      <option value="/">/</option>
    </select>
    <input type="number" name="er2" maxlength="2" size="11" placeholder="2. eragigai">
  </p>
  <p>
    <input type="submit" value="Bidali">
  </p>
</form>
</body>
</html>
```

Erabiltzailearen datuak jasotzeko html orrialde estatikoa: formularioa.html

```
h1 {text-align:center;}
p {text-align:center;}
```

aplikAritEstiloak.css

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Web Aplikazio sinplea, Servlet eta klase laguntzaileekin (POJO)

```
package pl;

//import lerroak

@WebServlet("/FormularioaJasoEtaEmitzaSortzekoServlet")
public class FormularioaJasoEtaEmitzaSortzekoServlet extends HttpServlet {
    private static final long serialVersionUID = 1L;

    protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        response.setContentType("text/html");

        PrintWriter out = response.getWriter();
        out.println(TxantiloiaPOJO.HASIERA);
        out.println(TxantiloiaPOJO.headTitleStyle("Atzipen errorea","aplikAritEstiloak.css"));
        out.println("<body>");
        out.println("<h1>ERROREA: servlet hau POST metodoarekin bakarrik atzitu daiteke</h1>");
        out.println(TxantiloiaPOJO.AMAIERA);
        out.close();
    }

    protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        String sEr1=request.getParameter("er1");
        String sEr=request.getParameter("er");
        String sEr2=request.getParameter("er2");

        KalkuluZerbitzuaPOJO kL=new KalkuluZerbitzuaPOJO();
        float em=kL.kalkulatu(Float.valueOf(sEr1),sEr.charAt(0),Float.valueOf(sEr2));

        response.setContentType("text/html");

        PrintWriter out = response.getWriter();
        out.println(TxantiloiaPOJO.HASIERA);
        out.println(TxantiloiaPOJO.headTitleStyle("Emitza","aplikAritEstiloak.css"));
        out.println("<body>");
        out.println("<h1>ESKATUTAKO ERAGIKETAREN EMAITZA</h1>");
        out.println("<p>"+sEr1+sEr+sEr2+"="+em+"</p>");
        out.println(TxantiloiaPOJO.AMAIERA);
        out.close();
    }
}
```

Formularioan sartutako datuak jaso, prozesatzera bidali eta bistaratzeko HTML kodea sortzen duen Servleta:
pl.FormularioaJasoEtaEmitzaSortzekoServlet.java

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Web Aplikazio sinplea, Servlet eta klase laguntzaileekin (POJO)

```
package pl;
```

HTML koderako POJO klasea: pl.TxantiloiaPOJO.java

```
public class TxantiloiaPOJO {  
    public static final String HASIERA = "<!DOCTYPE html>\n<html>";  
  
    public static String headTitleStyle(String tit,String styleSheetFileName) {  
        String s="<head>";  
        s+="\n<title>"+tit+"</title>";  
        s+="\n<link rel=\"stylesheet\" type=\"text/css\" href=\""+styleSheetFileName+">";  
        s+="\n</head>";  
  
        return s;  
    }  
  
    public static final String AMAIERA = "</body>\n</html>";  
}
```

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Web Aplikazio sinplea, Servlet eta klase laguntzaileekin (POJO)

Aplikazioko logikarako POJO moduko klasea: bl.KalkuluZerbitzuaPOJO.java

```
package bl;

public class KalkuluZerbitzuaPOJO {
    public float kalkulatu(float er1, char er, float er2) {
        float em;

        switch(er) {
            case '+':
                em=er1+er2;
                break;

            case '-':
                em=er1-er2;
                break;

            case '*':
                em=er1*er2;
                break;

            case '/':
                em=er1/er2;
                break;

            default:
                em=0.0f;
        }

        return em;
    }
}
```

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- Servletekin sesioak kudeatzen
 - HTTPk ez du egoera mantentzen
 - Zerbitzariak memorian mantendu dezake sesioko informazioa duen objektua
 - HTTP-request mezuetan sesioko identifikatzailea bidali behar du bezeroak
 - Eskaera lerroko URLan
 - Cookie goiburuan
 - Gorputzean: formularioko eremu ezkutuan
 - Sesioaren informazioa servletetan erabiltzeko
 - **HttpSession** objektua: **request.getSession()**
 - Sesioaren identifikatzailea: **.getId()**
 - Informazioa sartu/atera: **.setAttribute("izena", objektua), .getAttribute("izena")**
 - Sesioa amaitzea: **.invalidate()**
 - Nabigatzea: nola?
 - **response.encodeURL("URLarrunta")**

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Sesioen kudeaketa servletekin

pl.Servlet1.java: sesioa sortzen du

```
package pl;

//import lerroak

@WebServlet("/Servlet1")
public class Servlet1 extends HttpServlet {
    private static final long serialVersionUID = 1L;

    protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        HttpSession s=request.getSession();

        s.setAttribute("kontagailua", "0");

        response.setContentType("text/html");
        PrintWriter out = response.getWriter();

        out.println(TxantiloiaPOJO.HASIERA);
        out.println(TxantiloiaPOJO.headTitleStyle("Servlet1","aplikAritEstiloak.css"));
        out.println("<body>");
        out.println("<h1>SESIO BERRI BAT SORTU DA</h1>");
        out.println("<p>SESIOAREN ID: "+s.getId()+"</p>");

        String urlIDrekin=response.encodeURL("Servlet2");

        out.println("<form action=\""+urlIDrekin+"\" method=\"get\">");
        out.println("<p><input type=\"submit\" value=\"Hasi exekuzioa\"></p>");
        out.println("</form>");
        out.println("<a href=\""+urlIDrekin+"\" target=\"_blank\">Hurrengo</a>");

        out.println(TxantiloiaPOJO.AMAIERA);
        out.close();
    }

    protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        doGet(request,response);
    }
}
```

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Sesionen kudeaketa servletekin

pl.Servlet2.java: sesioa erabiltzen du

```
package pl;

//import lerroak

@WebServlet("/Servlet2")
public class Servlet2 extends HttpServlet {
    private static final long serialVersionUID = 1L;

    protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        HttpSession s=request.getSession();

        if(!s.isNew()){
            String[] inc=request.getParameterValues("gehikuntzak");

            if(inc!=null) {
                int c=Integer.parseInt((String)s.getAttribute("kontagailua"));

                for(int i=0;i<inc.length;i++)
                    c+=Integer.parseInt(inc[i]);

                s.setAttribute("kontagailua",""+c);
            }
        }

        //HEMENGOKO KODE GUZTIA HURRENGO ORRIALDEAN DAGO
    }
}
```

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Sesioen kudeaketa servletekin

//HEMENGU KODE GUZTIA AURREKO ORRIALDEAN DAGO

pl.Servlet2.java: sesioa erabiltzen du

```
response.setContentType("text/html");
PrintWriter out = response.getWriter();

out.println(TxantiloiaPOJO.HASIERA);
out.println(TxantiloiaPOJO.headTitleStyle("Servlet2","aplikAritEstiloak.css"));
out.println("<body>");
out.println("<h1>Sesio berdinean gaude</h1>");
out.println("<p>SESIONAREN ID: "+s.getId()+"</p>");
out.println("<h1>Kontagailuaren balioa orain: "+s.getAttribute("kontagailua")+"</h1>");

String urlIDrekin=response.encodeURL("Servlet2");
out.println("<form action='"+urlIDrekin+"' method='get'>");
out.println("<p>Aukeratu zenbat gehitu nahi duzun kontagailura:</p>");

out.println("<p>+1<input type='checkbox' name='gehikuntzak' value='1'></p>");
out.println("<p>+2<input type='checkbox' name='gehikuntzak' value='2'></p>");
out.println("<p>+3<input type='checkbox' name='gehikuntzak' value='3'></p>");

out.println("<p><input type='submit' value='Gehitu kontagailuan'></p>");
out.println("</form>");

urlIDrekin=response.encodeURL("Servlet3");
out.println("<a href='"+urlIDrekin+"' target='_blank'>Hurrengo</a>");

out.println(TxantiloiaPOJO.AMAIERA);
out.close();

}
else
    System.out.println("SESION BERRIA: Servlet HAU EZIN DA SESION BERRIAN EXEKUTATU");
}

protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
    doGet(request,response);
}
}
```

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Sesionen kudeaketa servletekin

pl.Servlet3.java: sesioa amaitzen du

```
package pl;

//import lerroak

@WebServlet("/Servlet3")
public class Servlet3 extends HttpServlet {
    private static final long serialVersionUID = 1L;

    protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException{
        HttpSession s=request.getSession();

        if(!s.isNew()) {
            response.setContentType("text/html");
            PrintWriter out = response.getWriter();

            out.println(TxantiloiaPOJO.HASIERA);
            out.println(TxantiloiaPOJO.headTitleStyle("Servlet3","aplikAritEstiloak.css"));
            out.println("<body>");
            out.println("<h1>Sesioaren amaiera</h1>");
            out.println("<p>SESIONAREN ID: "+s.getId()+"</p>");
            out.println("<h1>Kontagailuaren azken balioa: "+s.getAttribute("kontagailua")+"</h1>");

            s.invalidate();

            out.println(TxantiloiaPOJO.AMAIERA);
            out.close();
        }
        else
            System.out.println("SESION BERRIA: Servlet HAU EZIN DA SESION BERRIAN EXEKUTATU");
    }

    protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        doGet(request,response);
    }
}
```

//AURREKO ADIBIDEKO KODE BERDINA

HTML koderako POJO klasea: pl.TxantiloiaPOJO.java

//AURREKO ADIBIDEKO KODE BERDINA

HTML koderako CSS fitxategia: aplikAritEstiloak.css

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

3.2.- Servlet

- SERVLET ADIBIDEAK: Sesionen kudeaketa servletekin

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

1.- SARRERA

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.1.- Sarrera

4.2.- JAVA inplementazioetako klase-motak

4.3.- MVC patroia

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

ERREFERENTZIAK

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.1.- Sarrera

- Definizioa
- Garrantzia
- Patroi motak
 - Sorkuntza: factory, builder, singleton,...
 - Egitura: composite, adapter,...
 - Portaera: iterator, observer,...
 - Concurrence: lock, monitor, scheduler,...
 - Arkitektura: module, layer, tier, MVC,...
- Kontzeptu orokorrak
 - Lengoaia bakoitzak bere implementazio zehatza

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

1.- SARRERA

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.1.- Sarrera

4.2.- JAVA inplementazioetako klase-motak

4.3.- MVC patroia

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

ERREFERENTZIAK

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.2.- JAVA inplementazioetako klase-motak

- POJO (Plain Old Java Object)
 - Java klase arruntak
 - Derrigorrez bete beharreko baldintzarik gabe
- JavaBean
 - Serializagarria den POJOa
 - Derrigorrez bete beharreko baldintzak
 - Parametrorik gabeko eraikitzaile publikoa
 - Atributu guztiak pribatuak
 - Beste baldintzak
 - Atributuen atzipenerako getter eta setter publikoak
 - getter: **get***AtributuIzena()*
 - setter: **set***AtributuIzena(atributurakoParametroa)*
 - Serializable interfazea inplementatzea

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

1.- SARRERA

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.1.- Sarrera

4.2.- JAVA inplementazioetako klase-motak

4.3.- MVC patroia

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

ERREFERENTZIAK

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.3.- MVC patroia

- Giza-erabiltzailentzako aplikazioak sortzeko oso erabilia

- Atalak

- Model: M

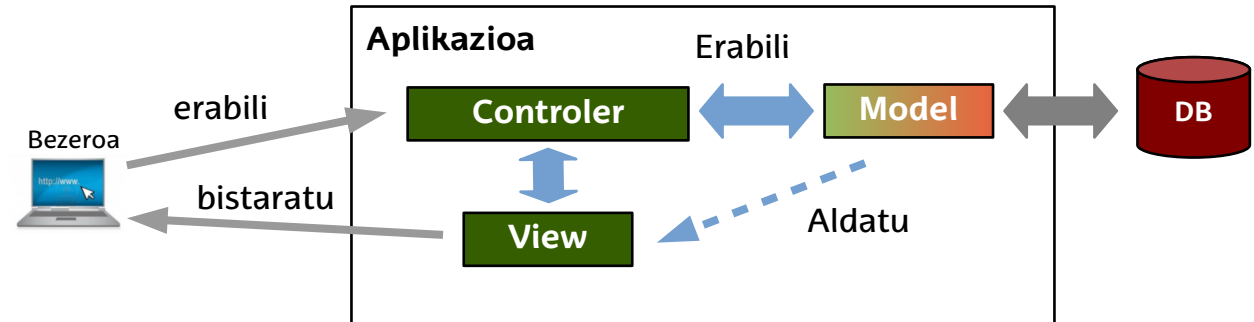
- Negozioaren logika eta biltegitratutako datuak
 - Beste bi atalekin erlazionatzen da

- View: V

- Erabiltzaileari M adierazten dio
 - Erabiltzaileari datuak sartu eta C erabiltzeko gaitasuna ematen dio

- Controller: C

- Erabiltzailearen eskaerak jasotzen ditu V bidez
 - M erabiltzen du
 - V kontrolatzen du

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

EDUKIA

1.- SARRERA

2.- CLIENT-SIDE SCRIPTING

3.- SERVER-SIDE SCRIPTING

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.1.- Sarrera

4.2.- JAVA inplementazioetako klase-motak

4.3.- MVC patroia

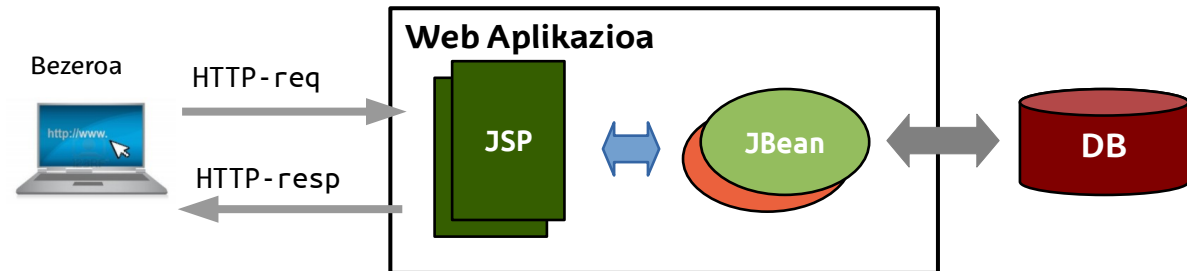
4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

ERREFERENTZIAK

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

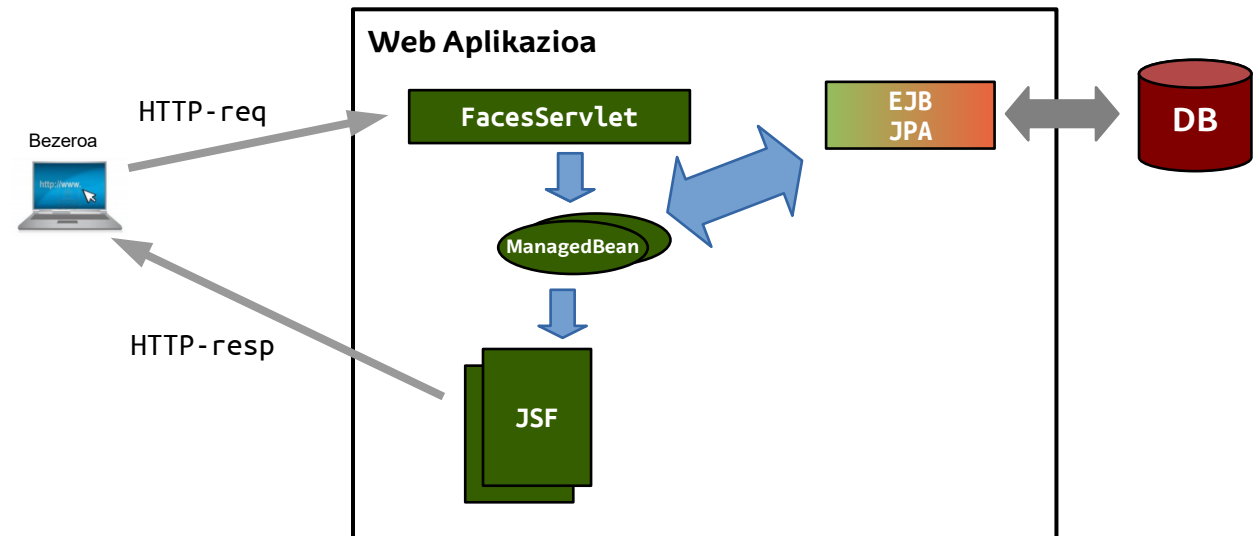
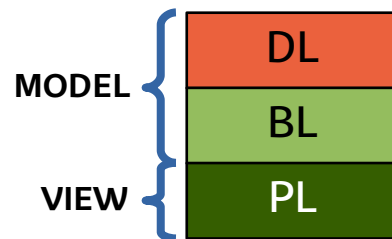
- Model 1
 - Web Aplikazio sinpleetarako
 - JavaBeans
 - HTTP-response mezuaren gorputza sortzeko informazioa
 - Aplikazio konplexuetan arazoak
 - JSPak: HTML eta scriptlet kode zatien nahasketa
 - Nabigatze deszentralizatua

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

- Model 2
 - Web Aplikazio konplexuak: kasu orokorra
 - MVC patroia ren egokitzapena
 - Model: JavaBeans, EJBs, WebServices, POJOs
 - View: JSFs (hasiera batean JSPs), ManagedBeans, JavaBeans
 - Controller: Servlet (FacesServlet)
 - Implementazioa
 - 3 mailetako arkitektura

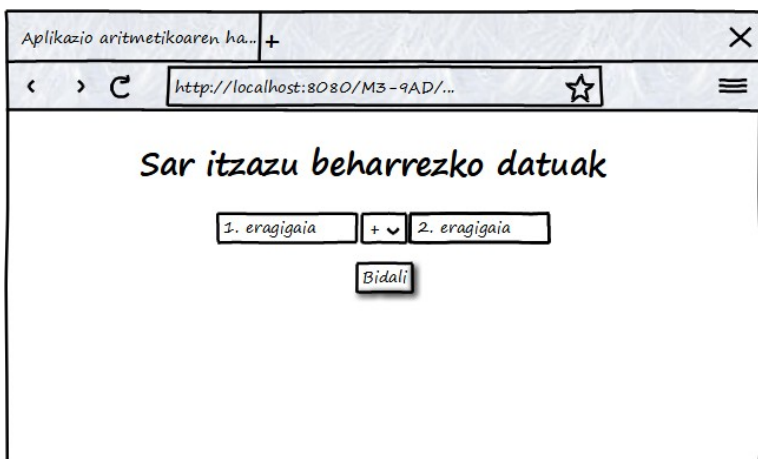

4.- DISEINURAKO PATROIAK

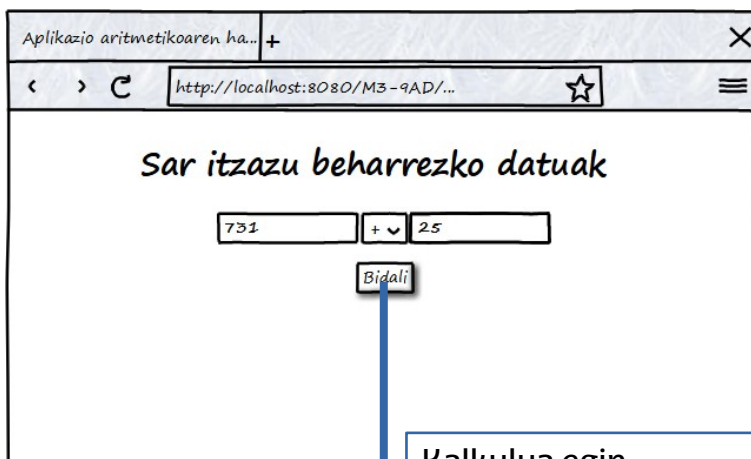
4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

1. pantaila: Hasierako egoera

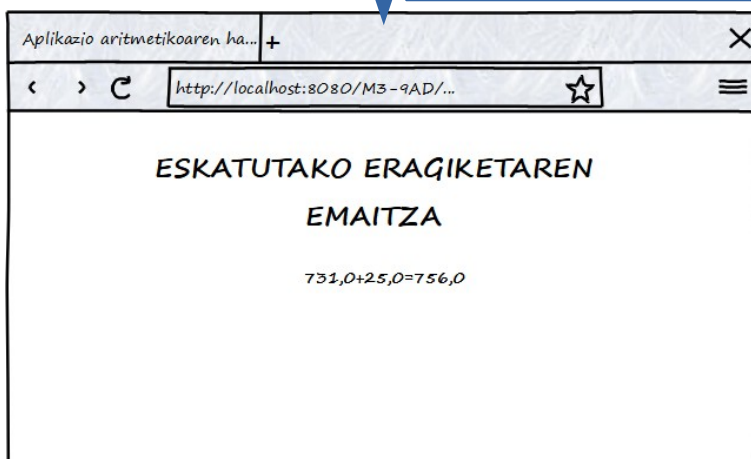
1. pantaila: Erabiltzaileak formularioa beteta

Zerbitzariko
Web Aplikazioan

Kalkulua egin
Eragiketa CSV fitxategi batean sartu
2. pantailara

2. pantaila: Emaita

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

– JAVA osagaiak: **java**

- ▼ **bl**
 - ▶ KalkulagailuaPOJO.java
 - ▶ ZerbitzuakPOJO.java
- ▼ **dl**
 - ▶ EragiketaJB.java
 - ▶ EragiketenTaulaCSV.java
 - ▶ PaketekoKonstanteak.java
- ▼ **pl**
 - ▶ ErabiltzaileServlet.java
 - ▶ TxantiloiaPOJO.java

– HTML osagaiak: **webapp**

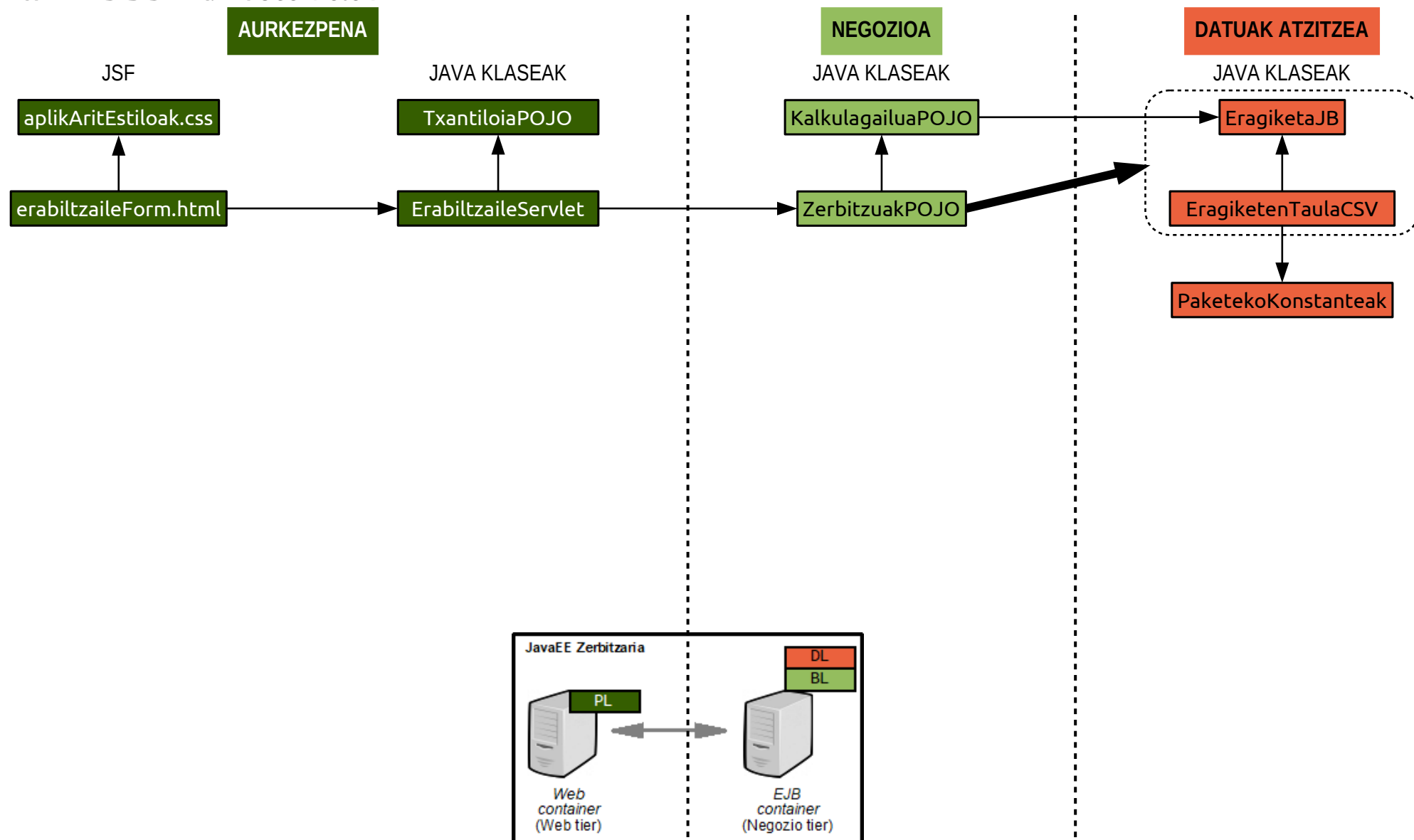
- ▼ **EDUKIAK**
 - aplikAritEstiloak.css
 - erabiltzaileForm.html

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

DL

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

dl.EragiketaJB.java

```
package dl;

public class EragiketaJB {
    private float eragigai1;
    private String eragilea;
    private float eragigai2;
    private float emaitza;

    public EragiketaJB() {
    }

    public EragiketaJB(float eragigai1, String eragilea, float eragigai2, float emaitza) {
        this.eragigai1 = eragigai1;
        this.eragilea = eragilea;
        this.eragigai2 = eragigai2;
        this.emaitza = emaitza;
    }

    public float getEragigai1() {
        return eragigai1;
    }

    public void setEragigai1(float eragigai1) {
        this.eragigai1 = eragigai1;
    }

    //Beste atributuen getter eta setter metodoak

    public String laburpena() {
        return "" + eragigai1 + eragilea + eragigai2 + "=" + emaitza;
    }

    public String toCSV() {
        return eragigai1 + ";" + eragilea + ";" + eragigai2 + ";" + emaitza;
    }
}
```

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEn erabilitako patroien adibideak

DL

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

dl.EragiketenTaulaCSV.java

```
package dl;

//import lerroak

public class EragiketenTaulaCSV {

    private List<EragiketaJB> guztiakIrakurri() {
        File fitxategiaCSV = new File(PaketekoKonstanteak.csvFitxategiIzena);
        List<EragiketaJB> eragiketakJB=new ArrayList<EragiketaJB>();

        if(fitxategiaCSV.exists()) {
            BufferedReader br;
            try {
                br = new BufferedReader(new FileReader(fitxategiaCSV));

                String lerroa;
                String[] datuak;
                EragiketaJB eJB;
                while( (lerroa=br.readLine()) != null ) {
                    datuak = lerroa.split(";");
                    eJB=new EragiketaJB(Float.parseFloat(datuak[0]), datuak[1], Float.parseFloat(datuak[2]), Float.parseFloat(datuak[3]));
                    eragiketakJB.add(eJB);
                }
                br.close();
            } catch (IOException e) {
                e.printStackTrace();
            }
        }

        return eragiketakJB;
    }

    //HEMENGOKO KODE GUZTIA HURRENGO ORRIALDEAN DAGO
}
```

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

DL

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

//HEMENGOKO KODE GUZTIA AURREKO ORRIALDEAN DAGO

dl.EragiketenTaulaCSV.java

```
private void guztiakIdatzi(List<EragiketaJB> eragiketakJB) {
    try {
        PrintWriter wr = new PrintWriter(new FileWriter(PaketekoKonstanteak.csvFitxategiIzena));

        EragiketaJB eJB;
        for(int i=0;i<eragiketakJB.size();i++) {
            eJB=eragiketakJB.get(i);
            wr.println(eJB.toCSV());
        }

        wr.close();
    } catch (IOException e) {
        e.printStackTrace();
    }
}

public void eragiketaSartuDB(EragiketaJB eragiketaJB) {
    List<EragiketaJB> eragiketakJB=guztiakIrakurri();

    eragiketakJB.add(eragiketaJB);

    guztiakIdatzi(eragiketakJB);

    return;
}
```

package dl;

dl.PaketekoKonstanteak.java

```
class PaketekoKonstanteak {
    static final String csvFitxategiIzena=System.getProperty("user.home")+"/ProiektuarenKarpetaHometik/Eragiketak.csv";
}
```

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

BL

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

bl.KalkulagailuaPOJO.java

```
package bl;

import dl.EragiketaJB;

public class KalkulagailuaPOJO {
    public void kalkulatu(EragiketaJB eragiketaJB) {
        float er1=eragiketaJB.getEragigai1();
        char er=eragiketaJB.getEragilea().charAt(0);
        float er2=eragiketaJB.getEragigai2();

        float em;

        switch(er) {
            case '+':
                em=er1+er2;
                break;

            case '-':
                em=er1-er2;
                break;

            case '*':
                em=er1*er2;
                break;

            case '/':
                em=er1/er2;
                break;

            default:
                em=0.0f;
        }

        eragiketaJB.setEmaitza(em);
    }
}
```


4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

BL

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

```
package bl;

import dl.EragiketenTaulaCSV;
import dl.EragiketaJB;

public class ZerbitzuakPOJO {
    EragiketenTaulaCSV etCSV;
    KalkulagailuaPOJO kPOJO;

    public ZerbitzuakPOJO() {
        etCSV=new EragiketenTaulaCSV();
        kPOJO=new KalkulagailuaPOJO();
    }

    public void eragiketaEginBiltegitatu(EragiketaJB eragiketaJB) {
        kPOJO.kalkulatu(eragiketaJB);
        etCSV.eragiketaSartuDB(eragiketaJB);
    }
}
```

bl.ZerbitzuakPOJO.java

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

```
package pl;
//import lerroak

@WebServlet("/EDUKIAK/ErabiltzaileServlet")
public class ErabiltzaileServlet extends HttpServlet {
    private static final long serialVersionUID = 1L;

    protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
        response.setContentType("text/html");

        PrintWriter out = response.getWriter();
        out.println(TxantiloiaPOJO.HASIERA);
        out.println(TxantiloiaPOJO.headTitleStyle("Atzipen errorea","aplikAritEstiloak.css"));
        out.println("<body>");
        out.println("<h1>ERROREA: servlet hau POST metodoarekin bakarrik atzitu daiteke</h1>");
        out.println(TxantiloiaPOJO.AMAIERA);
        out.close();
    }

    //HEMENGOKO KODE GUZTIA HURRENGO ORRIALDEAN DAGO
}
```

pl.ErabiltzaileServlet.java

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEn erabilitako patroien adibideak

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

//HEMENGOKODEGUZTIAAURREKOORRIALDEANDAGO

pl.ErabiltaileServlet.java

```
protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
    String sEr1=request.getParameter("er1");
    String sEr=request.getParameter("er");
    String sEr2=request.getParameter("er2");

    EragiketaJB eragiketaJB=new EragiketaJB(Float.valueOf(sEr1), sEr, Float.valueOf(sEr2), 0.0f);
    ZerbitzuakPOJO zPOJO=new ZerbitzuakPOJO();
    zPOJO.eragiketaEginBiltegitatu(eragiketaJB);

    String mezua=eragiketaJB.laburdura();

    response.setContentType("text/html");

    PrintWriter out = response.getWriter();
    out.println(TxantiloiaPOJO.HASIERA);
    out.println(TxantiloiaPOJO.headTitleStyle("Emaiza","aplikAritEstiloak.css"));
    out.println("<body>");
    out.println("<h1>ESKATUTAKO ERAGIKETAREN EMAITZA</h1>");
    out.println("<p>" +mezua+"</p>");
    out.println(TxantiloiaPOJO.AMAIERA);
    out.close();
}
```

//AURREKO ADIBIDEKO KODE BERDINA

pl.TxantiloiaPOJO.java

4.- DISEINURAKO PATROIAK

4.4.- JavaEEn erabilitako patroien adibideak

- SERVLET ADIBIDEAK: MVC servletekin

EDUKIAK/erabiltzaileForm.html

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <title>Applikazio aritmetikoaren hasierako orrialdea</title>
  <link rel="stylesheet" type="text/css" href="./aplikAritEstiloak.css">
</head>
<body>
  <h1>Sar itzazu beharrezko datuak</h1>
  <form method="post" action="ErabiltzaileServlet">
    <p>
      <input type="number" name="er1" maxlength="2" size="12" placeholder="1. eragigai">
      <select name="er">
        <option value="+">+</option>
        <option value="-">-</option>
        <option value="*">*</option>
        <option value="/">/</option>
      </select>
      <input type="number" name="er2" maxlength="2" size="12" placeholder="2. eragigai">
    </p>
    <p>
      <input type="submit" value="Bidali">
    </p>
  </form>
</body>
</html>
```

//AURREKO ADIBIDEKO KODE BERTINA

EDUKIAK/aplikAritEstiloak.css

WEB ORRIALDE DINAMIKOAK

ERREFERENTZIAK

- [1] HTML: <http://www.w3schools.com/html/default.asp>
- [2] CSS: <http://www.w3schools.com/css/default.asp>
- [3] JavaScript: <http://www.w3schools.com/js/default.asp>
- [4] DOM: <http://www.w3schools.com/jsref/default.asp>
- [5] Java Servlet Technology:
<http://docs.oracle.com/javaee/7/tutorial/servlets.htm#BNAFD>
- [6] “Design Patterns. Elements of Reusable Object-Oriented Software”. Erich Gamma, Richard Helm, Ralph Johnson, John Vlissides (GoF- Gang of Four). Addison Wesley